

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu muzyka dla klasy IV szkoły podstawowej

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę Celującą Uczeń:
Dział 1. Elementy dzieła muzycznego					
1.1. Lekcja organizacyjna. BHP na zajęciach z muzyki.	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki – śpiewa hymn Polski z pamięci – przynajmniej jedną zwrotkę wraz z refrenem 	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki – śpiewa hymn Polski z pamięci – przynajmniej dwie zwrotki wraz z refrenem 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa w grupie piosenkę – odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy – uczestniczy w pracach grupy tworzącej ilustracje dźwiękowe do obrazów – śpiewa hymn Polski z pamięci – przynajmniej trzy zwrotki wraz z refrenem 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa piosenkę w grupie i solo poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym – odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy – śpiewa hymn Polski z pamięci - wszystkie cztery zwrotki wraz z refrenem 	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy aktywnie w pracach grupy, tworząc ilustracje dźwiękowe; ma twórczy wkład w powstałe „dzieło”, jego rozwiązania są nietypowe, ciekawe
1.2. „Rytm i melodia” – muzyczne znaki i symbole.	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy – uczestniczy w pracach grupy tworzącej ilustracje dźwiękowe do obrazów – stosuje podstawowe pojęcia muzyczne: „rytm”, „melodia”, „dźwięk” 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa w grupie piosenkę – odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy, klucz basowy 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa piosenkę w grupie i solo poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym – odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy, klucz basowy 	

<p>1.3. Klucz wiolinowy na pięciolinii - "Rytm i melodia".</p>	<p>– z dużą pomocą nauczyciela odczytuje i zapisuje dźwięki z zakresu c-c2, zna ich nazwy literowe i solmizacyjne – podejmuje niechętnie próby śpiewania piosenki w grupie</p>	<p>– stosuje podstawowe pojęcia muzyczne: „melodia”, „dźwięk”, „gama” – z niewielką pomocą nauczyciela odczytuje i zapisuje dźwięki z zakresu c-c2, zna ich nazwy literowe i solmizacyjne – śpiewa w grupie piosenkę ze słuchu</p>	<p>– odczytuje i zapisuje dźwięki z zakresu c-c2, zna ich nazwy literowe i solmizacyjne – gra na dzwoneczkach z wykorzystaniem nut gamę C-dur – śpiewa solo piosenkę ze słuchu</p>	<p>– gra na dzwoneczkach z wykorzystaniem nut gamę C-dur i prosty akompaniament do piosenki – śpiewa solo prawidłowo pod względem emisyjnym piosenkę ze słuchu</p>	<p>– śpiewa za pomocą nut fragmenty piosenki <i>Do re mi</i> – śpiewa solo prawidłowo pod względem emisyjnym piosenkę z nut.</p>
<p>1.4. Wspólna piosenka i partytura do grania na FiM. Gama C- dur, nazwy solmizacyjne.</p>	<p>– podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki – z pomocą nauczyciela odczytuje elementy notacji muzycznej: ćwierćnuta, ósemka, szesnastka</p>	<p>– odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: ćwierćnuta, ósemka, szesnastka – śpiewa ze słuchu w zespole piosenkę</p>	<p>– odtwarza ruchem i gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne – śpiewa ze słuchu w zespole piosenkę – wykonuje akompaniament perkusyjny do słuchanego utworu: J. Strauss – <i>Marsz Radeckiego</i> – odczytuje za pomocą taktów rytmu składające się z następujących ugrupowań: ćwierćnuta, dwie ósemki, cztery szesnastki</p>	<p>– układa tekst do melodii, gestodźwięki do zadanego rytmu – śpiewa piosenkę w grupie i solo poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym – rozpoznaje dynamikę słuchanego utworu; wykonywany akompaniament dostosowuje do dynamiki nagrania</p>	<p>– układa tekst do melodii, gestodźwięki do zadanego rytmu; jego pomysły i rozwiązania są innowacyjne, nietypowe, ciekawe</p>

<p>1.5. Muzyczny porządek – metrum</p>	<p>– wykazuje niewielkie zaangażowanie w czasie zajęć – podejmuje próby śpiewu piosenek z taktowaniem</p>	<p>– odczytuje z zapisu nutowego oznaczenie metryczne – odpowiada na podstawie zapisu nutowego, w jakim metrum jest dany utwór</p>	<p>– rozumie pojęcia: „takt”, „metrum”, „rytm” – umieszcza oznaczenia metryczne na początku rytmu – zna schemat taktowania na 2, 3 i 4 – śpiewa piosenki z taktowaniem – odtwarza proste schematy rytmiczne</p>	<p>– rozumie i wyjaśnia pojęcia: „takt”, „metrum”, „rytm” – zna schemat taktowania na 2, 3 i 4 – uzupełnia rytmy zgodnie z oznaczeniem metrycznym odpowiednimi wartościami rytmicznymi</p>	<p>– grupuje wartości rytmiczne w taktach – odczytuje rytmy trudniejsze od przedstawianych przez nauczyciela na lekcjach</p>
<p>1.6. Jeszcze kilka słów o rytmie</p>	<p>– wykazuje niewielkie zaangażowanie w czasie zajęć – z dużą pomocą nauczyciela zapisuje i odczytuje znaki graficzne: całej nuty, półnuty i pauz</p>	<p>– rozumie pojęcie „pauza” – z niewielką pomocą nauczyciela odczytuje i zapisuje znaki graficzne: całej nuty, półnuty i pauz</p>	<p>– rozumie i wyjaśnia pojęcie „pauza”, – odczytuje i zapisuje znaki graficzne: całej nuty, półnuty i pauz</p>	<p>– wykorzystuje w grze na instrumencie (dzwonkach) znajomość wartości rytmicznych nut i pauz oraz sposobu zapisu melodii – gra na dzwonkach w zespole piosenkę z wykorzystaniem nut (melodia i akompaniament)</p>	
<p>1.7. Gramy na instrumentach</p>	<p>– z dużą pomocą nauczyciela odczytuje i realizuje zapisany rytm – podejmuje w grupie próby śpiewania piosenki – z dużą pomocą nauczyciela odczytuje i zapisuje dźwięki z zakresu c-c2, zna ich nazwy literowe i solmizacyjne</p>	<p>– z niewielką pomocą nauczyciela odczytuje i realizuje zapisany rytm – śpiewa w grupie piosenkę – z niewielką pomocą nauczyciela odczytuje i zapisuje dźwięki z zakresu c-c2, zna ich nazwy literowe i solmizacyjne</p>	<p>– odczytuje i realizuje zapisany rytm – rozpoznaje brzmienia większości instrumentów ze szkolnego zestawu instrumentów ORFF – śpiewa w grupie piosenkę – grając w grę dydaktyczną, przestrzega zasad</p>	<p>– rozpoznaje brzmienia instrumentów ze szkolnego zestawu instrumentów ORFF – śpiewa piosenkę w grupie i solo poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym – gra akompaniament perkusyjny do piosenki, odczytując zapis</p>	<p>– gra akompaniament perkusyjny do piosenki, samodzielnie odczytując zapis nutowy</p>

	– grając w grę dydaktyczną, przestrzega zasad uczciwej rywalizacji	– grając w grę dydaktyczną, przestrzega zasad uczciwej rywalizacji	uczciwej rywalizacji i angażuje się w działania swojej grupy	nutowy z pomocą nauczyciela	
1.8. Gramy na flecie prostym	– podejmuje próby zagrania na flecie, stara się dostosować do wskazówek nauczyciela – rozpoznaje flet prosty na ilustracji i w rzeczywistości	– jest przygotowany do zajęć – zna sposób ułożenia rąk na flecie, stara się realizować to w praktyce – rozpoznaje flet prosty na ilustracji i w rzeczywistości	– zna chwytów fletowe g-d2 – rozpoznaje barwę fletu prostego	– gra na flecie prostym proste utwory – grając na flecie, korzysta z zapisu nutowego – zna i umie w praktyce zastosować znak repetycji	– gra na flecie przewidziane programem utwory, a jego wykonania charakteryzują się doskonałym zachowaniem linii melodycznej i rytmu oraz właściwym frazowaniem i dynamiką
1.9. Muzykujemy w zespole	– podejmuje próby zagrania na flecie lub dzwoneczkach, stara się dostosować do wskazówek nauczyciela – czasami śpiewa w grupie piosenkę	– jest przygotowany do zajęć – podejmuje próby zagrania na flecie lub dzwoneczkach, dostosowuje się do wskazówek nauczyciela – śpiewa w grupie piosenkę	– zna chwytów fletowe d, e – gra utwór na flecie lub dzwoneczkach (może mieć problem z realizacją rytmu) – słucha utworu i charakteryzuje cechy muzyki, które decydują o charakterze utworu	– poprawnie gra utwór na flecie lub dzwoneczkach, również w zespole – tworzy akompaniament perkusyjny do piosenki – śpiewa piosenkę w grupie i solo poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym	– gra na dowolnym instrumencie przewidziane programem utwory, a jego wykonania charakteryzują się doskonałym zachowaniem linii melodycznej i rytmu oraz właściwym frazowaniem i dynamiką – zapisuje rytm stworzonego akompaniamentu
1.10. Doskonalimy grę na flecie	– z pomocą nauczyciela stara się odtworzyć kształt poszczególnych chwytów fletowych	– z niewielką pomocą nauczyciela odtwarza kształt chwytów fletowych c1-d2	– zna chwytów fletowe c1-d2 – z niewielką pomocą nauczyciela gra proste piosenki na flecie	– zna i wykorzystuje w grze chwytów fletowe c1-d2 – gra na flecie prostym proste piosenki,	– gra na flecie prostym proste piosenki, wykorzystując zapis nutowy

		<ul style="list-style-type: none"> – z dużą pomocą nauczyciela odtwarza melodie (często ma problemy z zachowaniem tempa i rytmu) – jest przygotowany do zajęć 	prostym (może mieć problemy z zachowaniem tempa i rytmu)	wykorzystując zapis nutowy	– jego wykonania są poprawne pod względem melodycznym i rytmicznym, charakteryzują się ładnym frazowaniem i wykorzystaniem możliwości dynamicznych instrumentu
1.11. Krzyżyk i bemol	<ul style="list-style-type: none"> – odnajduje w zapisie nutowym znaki chromatyczne – nazywa krzyżyk, bemol i kasownik 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia „znaki przygodne” i „znaki przykluczowe” – z pomocą nauczyciela nazywa dźwięki w piosence <i>Jedzie pociąg</i> – z dużą pomocą nauczyciela gra na dzwonek z nut piosenkę, w której zapisie przy kluczu znajduje się jeden znak przykluczowy (<i>Jedzie pociąg</i> – tonacja F-dur – bemol b) 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa dźwięki podwyższone i obniżone – analitycznie słucha muzyki, odnajduje temat poznany wcześniej – z niewielką pomocą nauczyciela gra na dzwonek z nut piosenkę, w której zapisie przy kluczu znajduje się jeden znak przykluczowy (<i>Jedzie pociąg</i> – tonacja F-dur – bemol b) 	– gra na dzwonek z nut piosenkę, w której zapisie przy kluczu znajduje się jeden znak przykluczowy (<i>Jedzie pociąg</i> – tonacja F-dur – bemol b)	
1.12. Kolędujemy	<ul style="list-style-type: none"> – czasami śpiewa w grupie – z dużą pomocą nauczyciela podejmuje próby zagrania kolędy lub akompaniamentu do kolędy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia słowo „kolęda” – śpiewa w grupie z akompaniamentem i <i>a capella</i> – z pomocą nauczyciela odczytuje jedną z partii akompaniamentu do 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia zasadę przedłużania wartości rytmicznej dźwięku przez kropkę – z pomocą nauczyciela odczytuje partię akompaniamentów na dzwonek do kolędy 	– realizuje w klaskaniu, tataizacji, w śpiewie i w grze na instrumentach ugrupowanie ćwierćnuta z kropką i ósemka	– samodzielnie odczytuje wszystkie zamieszczone w podręczniku partie instrumentalne kolęd
				– samodzielnie odczytuje co najmniej	– muzykuje w zespole
					– słucha tego, co grają jego koledzy,

		kolędy <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i>	<i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i> lub <i>Hej, w dzień narodzenia</i>	dwie partie instrumentalne spośród wymienionych kolęd: <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki, Hej, w dzień narodzenia, Gdy śliczna Panna, Wśród nocnej ciszy</i>	„odnajduje się” w swojej partii
1.13. O muzyce cichej i głośnej	– zna pojęcia <i>piano</i> i <i>forte</i>	– odczytuje skróty: p, f	– zna, rozumie, wyjaśnia pojęcia i terminy: „dynamika”, <i>forte, mezzoforte, fortissimo, piano, mezzopiano, pianissimo, crescendo, decrescendo</i> – odczytuje skróty: p, mp, pp, f, mf, ff, cresc., decresc. – słuchając muzyki, dostrzega zmiany dynamiczne – wykonuje ćwiczenie rytmiczne za pomocą gestodźwięków, realizując oznaczenia dynamiczne – śpiewa piosenkę, realizując oznaczenia dynamiczne	– odczytuje i stosuje w śpiewie i w grze na instrumentach skróty pisowni muzycznej: p, mp, pp, f, mf, ff, cresc., decresc. – rozumie rolę dynamiki w tworzeniu charakteru utworu muzycznego – rozmawia o zmianach dynamiki w utworze – dobiera oznaczenia dynamiczne do piosenki	
1.14. O muzyce szybkiej i wolnej	– stara się środkami pozamuzycznymi oddać charakter muzyki, wykonuje pracę plastyczną	– środkami pozamuzycznymi (prace plastyczne) oddaje charakter muzyki	– zna oznaczenia tempa: <i>largo, lento, adagio, andante, moderato, allegro, vivo, presto</i>	– interpretuje teksty literackie, umuzyczniając je	– interpretuje teksty literackie, umuzyczniając je (dodając rytm, melodię), a jego prace

				(dodając rytm, melodię)	charakteryzują się wyjątkowymi, w porównaniu z rówieśnikami, walorami artystycznymi
1.15. W dur i w moll	– czasami śpiewa w grupie z akompaniamentem	– jest przygotowany do zajęć – śpiewa w grupie z akompaniamentem	– rozpoznaje tryb słuchanego utworu – śpiewa kołysanki, interpretując je zgodnie z przeznaczeniem	– rozumie pojęcia: „skala”, „dur”, „moll” – zna budowę gamy durowej – śpiewa kołysanki poprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym, interpretując je zgodnie z przeznaczeniem	– buduje gamy durowe od podanego dźwięku
1.16. Trójdźwięki i akordy	– czasami śpiewa piosenki z akompaniamentem akordowym	– jest przygotowany do zajęć – śpiewa piosenki z akompaniamentem akordowym – z dużą pomocą nauczyciela podejmuje próby zagrania akompaniamentu akordowego na dzwoneczkach lub na gitarze	– rozumie i wyjaśnia pojęcia: „akord”, „akompaniament” i „harmonia” – z pomocą nauczyciela gra akompaniament akordowy na dzwoneczkach lub na gitarze	– rozumie, wyjaśnia pojęcia: „tercja” i „trójdźwięk” – buduje trójdźwięki durowe i molowe od podanego dźwięku – gra akompaniament akordowy na dzwoneczkach lub na gitarze	– gra inne akompaniamenty akordowe na dowolnym instrumencie, np. gitarze lub pianinie
1.17. Triada harmoniczna	– czasami śpiewa piosenkę w grupie z akompaniamentem	– jest przygotowany do zajęć – śpiewa piosenkę w grupie z akompaniamentem	– rozumie i wyjaśnia pojęcia: „akord”, „akompaniament”, „harmonia”, „triada harmoniczna”	– buduje triadę harmoniczną w tonacji C-dur – na podstawie wypisanych dźwięków triady i nut piosenki	– buduje triadę harmoniczną w innych tonacjach niż C-dur – dobiera akordy do piosenek

				dobiera akordy do piosenki	
1.18. Elementy dzieła muzycznego – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela odczytuje nazwy dźwięków oktawy razkreślnej – z pomocą nauczyciela rozpoznaje wartości rytmiczne nut 	<ul style="list-style-type: none"> – zna położenie dźwięków z oktawy razkreślnej na pięciolinii – zna wartości rytmiczne nut 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: „melodia”, „rytm”, „harmonia”, „agogika”, „dynamika” – zna znaki graficzne określające melodię, rytm, harmonię, agogikę, dynamikę – nazywa dźwięki podwyższone i obniżone – grając w gry dydaktyczne, przestrzega zasad uczciwej rywalizacji, angażuje się w działania grupy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i stosuje w grze na instrumencie działanie kasownika i kreski taktowej jako anulujących działanie znaku przygodnego – odczytuje rytmy za pomocą tатаizacji – dopasowuje rytm do tekstu – dobiera właściwe metrum do zapisanego rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> – podczas gry jego wkład pracy i zaangażowanie są istotne dla sukcesu odniesionego przez jego grupę – wyróżnia się wiedzą na tle klasy
Dział 2. Pięknie śpiewamy					
2.1. Głos jako instrument	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem nauczyciela, zachęcony, wykonuje niektóre z zaproponowanych ćwiczeń oddechowych, dykcyjnych, emisyjnych – zachęcony, śpiewa piosenkę z akompaniamentem w zespole 	<ul style="list-style-type: none"> – pod kierunkiem nauczyciela wykonuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne, emisyjne – śpiewa piosenkę z akompaniamentem w zespole 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w pracach grupy tworzącej improwizację wokalne według ustalonych zasad – bierze udział w pracach grupy, która tworzy ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych – w czasie śpiewu zwraca uwagę na prawidłową emisję głosu 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w pracach grupy tworzącej improwizację wokalne, ma twórczy wkład w działania grupy – aktywnie pracując w grupie, tworzy ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – podczas pracy w grupie przewodniczy działaniom zespołu, jego pomysły charakteryzują się wyjątkową kreatywnością

2.2. Jak pięknie śpiewać?	– pod kierunkiem nauczyciela, zachęcony, wykonuje niektóre z zaproponowanych ćwiczeń oddechowych, dykcyjnych, emisyjnych – czasami śpiewa piosenkę w grupie z akompaniamentem	– pod kierunkiem nauczyciela wykonuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne, emisyjne – śpiewa piosenkę w grupie z akompaniamentem	– zna zasady dobrej emisji głosu – śpiewa piosenkę w grupie z akompaniamentem, reaguje na sygnały dyrygenta	– potrafi zaproponować ćwiczenie emisyjne dla klasy	
---------------------------	--	---	--	---	--

Dział 3. Instrumenty

3.1. Instrumenty muzyczne	– zachęcony, czasami śpiewa w zespole z akompaniamentem	– zna podział instrumentów na strunowe, dęte i perkusyjne – śpiewa w zespole z akompaniamentem	– rozumie i wyjaśnia pojęcia: „kolorystyka”, „barwa”, „transkrypcja” – przyporządkowuje znane już instrumenty do poszczególnych grup – podczas śpiewu zwraca uwagę na prawidłową emisję głosu, – słuchając muzyki, naśladuje sposób gry na instrumencie, który słyszy	– podczas słuchania muzyki rozpoznaje instrumenty – słucha analitycznie i z uwagą utworu muzyki klasycznej	
3.2. Instrumenty perkusyjne o określonej wysokości dźwięku	– klasyfikuje poznane instrumenty jako perkusyjne	– wymienia co najmniej dwa spośród poznanych instrumentów perkusyjnych o określonej wysokości dźwięku: ksylofon, marimba, wibrafon, kotły	– wymienia poznane instrumenty perkusyjne o określonej wysokości dźwięku: ksylofon, marimba, wibrafon, kotły – z niewielką pomocą nauczyciela w wolnym tempie, z nielicznymi	– gra na dzwoneczkach poprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym z wykorzystaniem nut	– bez pomocy nauczyciela i schematu zamieszczonego w podręczniku nazywa i umie zagrać na instrumencie dźwięku z oktawy dwukreślonej – gra na dzwoneczkach w szybkim tempie,

		<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela w bardzo wolnym tempie, z licznymi pomyłkami, odczytuje partię instrumentalną dzwonków 	<ul style="list-style-type: none"> pomyłkami, gra na dzwonkach – zna i rozumie pojęcia: „oktawa razkreślona” i „oktawa dwukreślona” – korzystając z zamieszczonego w książce schematu, nazywa zapisane na pięciolinii dźwięki oktawy dwukreślonej 		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie pod względem rytmicznym i melodycznym, z przemyślaną i właściwą dynamiką – gra na innym instrumencie niż nauczany w szkole, w czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom
3.3. Instrumenty perkusyjne o nieokreślonej wysokości dźwięku	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje poznane instrumenty jako perkusyjne – wymienia co najmniej dwa poznane instrumenty perkusyjne – zachęcony, czasami śpiewa piosenkę z akompaniamentem w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie podział instrumentów perkusyjnych na instrumenty o określonej i nieokreślonej wysokości dźwięku – wymienia co najmniej trzy poznane instrumenty: bęben wielki, werbel, bongosy, talerze, gong, trójkąt, marakasy – śpiewa w grupie z akompaniamentem piosenkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia poznane instrumenty: bęben wielki, werbel, bongosy, talerze, gong, trójkąt, marakasy – wie, jak jest zbudowany zestaw perkusyjny – realizuje zapisane rytmy – wykonuje gestodźwięki będące akompaniamentem do piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy schematy rytmiczne, będące akompaniamentem do piosenki – ćwiczy koordynację ruchową, naśladowując grę zadanego rytmu na perkusji, łączy pracę rąk i nóg w realizacji rytmów 	<ul style="list-style-type: none"> – gra na innym instrumencie niż nauczany w szkole, w czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom
3.4. Instrumenty smyczkowe	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co jest źródłem dźwięku w instrumentach strunowych 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podział instrumentów strunowych na smyczkowe, szarpane i uderzane – wymienia poznane instrumenty 	<ul style="list-style-type: none"> – szereguje instrumenty smyczkowe według wielkości i skali instrumentów – podczas słuchania muzyki rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>pizzicato</i> – słucha analitycznie muzyki – realizuje w czasie gry i śpiewu zapis: <i>da capo</i> <i>al fine</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – gra na innym instrumencie niż nauczany w szkole, w czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom

		<p>smyczkowe: skrzypce, altówkę, wiolonczelę i kontrabas</p>	<p>barwę skrzypiec, wiolonczeli i kontrabas</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonuje akompaniament perkusyjny do słuchanego utworu, naśladowując nauczyciela i pomagając sobie zapisem nutowym – wyszukuje w internecie lub w innym źródle informacji o wybitnych instrumentalistach, przygotowuje samodzielnie notatkę lub prezentację 		
<p>3.5. Instrumenty strunowe szarpane i uderzane</p>	<p>– wymienia gitarę jako przedstawiciela instrumentów strunowych szarpanych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna budowę gitary – rozpoznaje brzmienie gitary podczas słuchania muzyki – słucha muzyki klasycznej i rozrywkowej – śpiewa w grupie ze słuchu piosenkę <i>Bieszczadzki trakt</i> – wykonuje pracę plastyczną związaną z muzyką 	<p>– wymienia instrumenty: harfa, klawesyn, mandolina, banjo jako przedstawicieli grupy instrumentów strunowych szarpanych</p>	<p>– gra na gitarze w wolnym tempie akompaniament do piosenki składający się z akordów A-dur, D-dur i E-dur</p>	<p>– gra na innym instrumencie niż nauczony w szkole, w czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom</p> <p>– w tempie gra na gitarze, akompaniując kolegom do śpiewanej piosenki</p>
<p>3.6. Fortepian</p>	<p>– rozpoznaje barwę fortepianu</p>	<p>– kojarzy Fryderyka Chopina z muzyką fortepianową</p>	<p>– wie, jak jest zbudowany fortepian</p>	<p>– podaje tytuły słuchanych na lekcjach</p>	<p>– gra na innym instrumencie niż nauczony w szkole, w</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia <i>forte</i> i <i>piano</i> – zna nazwisko Fryderyka Chopina – wie, że Fryderyk Chopin był polskim kompozytorem – zna miejsce urodzin Fryderyka Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Fryderyk Chopin spędził młode lata w Warszawie – śpiewa ze słuchu w grupie z akompaniamentem piosenkę <i>Warszawa Chopina</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady wydobywania dźwięku z fortepianu 	<ul style="list-style-type: none"> utworów Fryderyka Chopina – rozpoznaje <i>Etiudę rewolucyjną</i>, słuchając muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom
3.7. Instrumenty dęte blaszane	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje trąbkę i puzon jako instrumenty dęte – zachęcony, czasami śpiewa ze słuchu z akompaniamentem w grupie piosenkę <i>Orkiestry dęte</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, z czego są zbudowane instrumenty dęte blaszane – wymienia co najmniej dwa spośród poznanych instrumentów dętych blaszanych: trąbka, waltornia, puzon, tuba – z dużą pomocą nauczyciela, z licznymi pomyłkami, odczytuje w wolnym tempie jedną z partii opracowanie utworu <i>Te Deum</i> M.A. Charpentiera – śpiewa ze słuchu z akompaniamentem w grupie i solo piosenkę <i>Orkiestry dęte</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, z czego są zbudowane instrumenty dęte blaszane – rozpoznaje brzmienie trąbki i puzonu – z niewielką pomocą nauczyciela odczytuje w wolnym tempie jedną z partii opracowania utworu <i>Te Deum</i> M.A. Charpentiera 	<ul style="list-style-type: none"> – gra na flecie lub gitarze opracowanie utworu <i>Te Deum</i> M.A. Charpentiera 	<ul style="list-style-type: none"> – gra na innym instrumencie niż nauczany w szkole, w czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom
3.8. Instrumenty dęte drewniane	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje flet i saksofon jako instrumenty dęte 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia co najmniej trzy instrumenty spośród następujących: flet prosty, flet 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia: flet prosty, flet poprzeczny, fagot, klarnet, obój, saksofon jako przedstawicieli 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje barwy poznanych instrumentów podczas słuchania muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> – gra na innym instrumencie niż nauczany w szkole, w czasie odpowiedniej

	<p>– podejmuje próby śpiewania pojedynczych głosów utworu <i>Orkiestra przy ognisku</i></p>	<p>poprzeczny, fagot, klarnet, obój, saksofon jako przedstawiciele grupy instrumentów dętych drewnianych – rozpoznaje barwę fletu poprzecznego podczas słuchania muzyki – śpiewa pojedyncze głosy utworu <i>Orkiestra przy ognisku</i></p>	<p>grupy instrumentów dętych drewnianych – rozpoznaje barwę saksofonu i fletu poprzecznego podczas słuchania muzyki – podejmuje próby śpiewania w dwugłosie</p>	<p>– analitycznie słucha muzyki, śledząc przebieg utworu na schemacie – śpiewa piosenkę w dwugłosie – podejmuje próby śpiewu w trójgłosie i czterogłosie</p>	<p>lekcji prezentuje swój instrument kolegom – śpiewa w trójgłosie i czterogłosie utwór <i>Orkiestra przy ognisku</i>, samodzielnie utrzymuje się w głosie</p>
3.9. Instrumenty dęte miechowe	<p>– wie, że organy są instrumentem dętym</p>	<p>– wymienia organy i akordeon jako przedstawiciele instrumentów dętych miechowych</p>	<p>– wymienia organy, akordeon i dudy jako przedstawiciele instrumentów dętych miechowych</p>	<p>– śpiewa w kanonie w grupach</p>	<p>– gra na innym instrumencie niż nauczony w szkole, w czasie odpowiedniej lekcji prezentuje swój instrument kolegom – śpiewa w kanonie, samodzielnie utrzymuje się w głosie</p>
3.10. Konstruujemy własne instrumenty	<p>– zachęcony, bierze udział w pracy grupy budującej instrumenty</p>	<p>– bierze udział w pracy grupy budującej instrumenty – czyta instrukcję</p>	<p>– konstruuje instrument według własnego projektu</p>	<p>– konstruuje instrument według własnego projektu (instrument ma walory użytkowe)</p>	<p>– konstruuje instrument według własnego projektu, komponuje prosty utwór przeznaczony na skonstruowany instrument</p>